

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 945/2022
20.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић, Бисерке Живановић, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Јасна Мркшић из ..., против тужене Основне школе „Душан Јерковић“ из Инђије, коју заступа Правобранилаштво Општине Инђија, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3389/21 од 13.12.2021. године, у седници одржаној 20.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3389/21 од 13.12.2021. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3389/21 од 13.12.2021. године и пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 360/21 од 30.09.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године, исплати:

- на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 109.550,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 14.05.2021. године у износу од 16.353,26 динара и законску затезну камату на износ главнице од 109.550,00 динара почев од 15.05.2021. године до исплате,

- на име регреса за коришћење годишњег одмора исплати износ од 114.764,20 динара, са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 14.05.2021. године у износу од 16.421,37 динара и законску затезну камату на износ главнице од 114.764,20 динара почев од 15.05.2021. године до исплате,

као и да тужена за тужиљу изврши уплату разлике доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године на основицу коју чине износи главнице из става другог и става трећег изреке ове пресуде, те да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 47.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужиља да туженој накнади трошкове поступка по ревизији у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 360/21 од 30.09.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље у целости. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова за исхрану у току регреса за период од 01.04.2018. године до 31.03.2018. године исплати износ од 109.550,00 динара, са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 14.05.2021. године у износу од 16.353,26 динара и законску затезну камату на износ главнице од 109.550,00 динара почев од 15.05.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године исплати износ од 114.764,20 динара са припадајућом законском затезном каматом обрачунатом до 14.05.2021. године у износу од 16.421,37 динара и законску затезну камату на износ главнице од 114.764,20 динара почев од 15.05.2021. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да за тужиљу изврши уплату разлике доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године на основицу коју чине износи главнице из става другог и трећег ове пресуде. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 47.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности судске одлуке до коначне исплате. Ставом шестим изреке, тужиља је ослобођена од плаћања судских такси на тужбу и пресуду.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3389/21 од 13.12.2021. године, жалба тужене је одбијена, а првостепена пресуда потврђена.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом да се о истој одлучује применом одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Применом наведене законске одредбе, Врховни касациони суд је имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у истој чињеничноправној ситуацији дозволио одлучивање о посебној ревизији тужене.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом у смислу члана 408. ЗПП и нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је запослена код тужене на радном месту У спорном периоду тужена је обрачунавала и исплаћивала плату тужиљи на тај начин што је основицу, коју објављује Влада Републике Србије,

множила са коефицијентом радног места за послове ..., који износи 6,30, након чега је целокупно обрачунату плату са увећањима и накнадама упоређивао са минималном зарадом и по потреби попуњавао до износа минималне зараде. На обрачунским листама плата тужиље нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Имајући у виду наведено, нижестепени судови налазе да тужиљи у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиље помножи са ценом рада, плата није одговарала висини минималне зараде, на основу чега су извели закључак да у коефицијенту за обрачун плате тужиљи нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога су усвојили тужбени захтев у наведеним износима.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01...21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиље од 6,30, односно у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како су то нижестепени судови утврдили (параметрима Посебних колективних уговора у РС: за делатност путне привреде, за јавна комунална предузећа и сл.), нити подразумева да део коефицијента тужиља поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужена плате обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом (у којем су према

законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега су пресуде преиначене, а тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован. Преиначена је и одлука у погледу тужбеног захтева тужиље којима је тражила да се изврши уплата разлике доприноса за ПИО надлежном Фонду ПИО за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године на основицу коју чине износи главнице из става другог и трећег изреке ове пресуде, и у овом делу одбијен је тужбени захтев тужиље, с обзиром да исти зависи од одлуке о главној ствари.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

Како је тужена успела у поступку, а тужену до ревизијског поступка није заступао пуномоћник из реда адвоката нити Општинско правобранилаштво, туженој применом чланова 153, 154, 162, 163. и 165. став 2. ЗПП припадају само трошкови поступка по ревизији у износу од 18.000,00 динара, према АТ важећој у време предузимања те парничне радње.

Будући да је тужиља изгубила парницу, као и да састав одговора на ревизију у смислу одредбе члана 154. не представља потребан трошак ради вођења ове парнице, то је применом наведене законске одредбе и члана 153. ЗПП донета одлука као у ставу четвртом изреке ове пресуде.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**